

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

SPRENDIMAS

2026 m. spalio 13 d. Nr. 3R-1807 (2.13-1.E)

Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2026-02-19 gavo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pareiškėja), atstovaujamos [DUOMENYS NESKELBTINI], skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-1321 (2.13)) bei 2026-06-09, 2026-06-23, 2026-07-27 ir 2026-08-12 gavo skundo papildymus (Inspekcijos reg. Nr. atitinkamai 1R-4744 (2.13 Mr), 1R-5258 (2.13 Mr), 1R-6197 (2.13 Mr) ir 1R-6656 (2.13 Mr)) (toliau kartu – skundas) dėl neteisėto asmens duomenų tvarkymo.

Skunde nurodyta, kad [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Skundžiamas asmuo, Notaras) savarankiškai gavo iš VĮ Registrų centro [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pirkimo–pardavimo sutartis¹), kurioje buvo nurodyti Pareiškėjos vardas, pavardė, asmens kodas, banko sąskaita, sandorio kaina, pirkimo sąlygos.

Taip pat nurodyta, jog Notaras, neturėdamas teisinio pagrindo, 2024-03-08 perdavė Pirkimo–pardavimo sutartį¹ advokatui [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Advokatas), nors dar tuo metu nevyko joks teisminis procesas, nebuvo jokio teismo sprendimo ar įpareigojimo.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi Pareiškėjos skundą jo apimtyje,

n u s t a t ė:

Inspekcija 2026-08-12 gavo Skundžiamo asmens paaiškinimą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-6634 (2.13 Mr)) (toliau – Skundžiamo asmens paaiškinimas), kuriame nurodyta, kad 2009-02-20 buvo sudaryta Pirkimo–pardavimo sutartis¹, kurios pagrindu [DUOMENYS NESKELBTINI] pardavė, o [DUOMENYS NESKELBTINI] ir Pareiškėja nupirko ½ dalį bendrojoje dalinėje nuosavybėje žemės sklypo, esančio [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Žemės sklypas), ir ½ dalį nebaigto statyti pastato (toliau – Butas). Pirkimo–pardavimo sutartyje¹ buvo nurodytas juridinis faktas – nustatyta naudojimosi nekilnojamoju daiktu tvarka. Notaras 2021-05-14 patvirtino tarp Pareiškėjos, [DUOMENYS NESKELBTINI] ir [DUOMENYS NESKELBTINI] bei [DUOMENYS NESKELBTINI] sudarytą [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pirkimo–pardavimo sutartis²), kuria pardavėjai Pareiškėja ir [DUOMENYS NESKELBTINI] pardavė, o pirkėjai [DUOMENYS NESKELBTINI] nusipirko ½ dalį Žemės sklypo ir Butą, Pirkimo–pardavimo sutartyje² padarant tiesioginę nuorodą į Pirkimo–pardavimo sutartį¹ numatytą naudojimosi Žemės sklypu tvarką. Notaras pažymi, kad Pirkimo–pardavimo sutarties¹ turinys Advokatui buvo žinomas dar iki 2024-03-08, nes ieškovai [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau kartu – Ieškovai) per savo atstovą Advokatą Kauno apylinkės teismo Kauno rūmams (toliau – Teismas) 2023-11-24 pateikė ieškinį (toliau – Ieškinys) atsakovei [DUOMENYS NESKELBTINI]¹ ([DUOMENYS NESKELBTINI] dukra, toliau – Atsakovė) dėl naudojimosi Žemės sklypu tvarkos nustatymo, pridedant Pirkimo–pardavimo sutartį¹ kaip ieškinio priedą. Skundžiamas asmuo nurodo, jog Ieškovų atstovas Advokatas Pirkimo–pardavimo sutartį¹ 2023-07-25 gavo tiesioginio

¹ 2024-03-08 Notaro atsakyme Advokatui (toliau – 2024-03-08 atsakymas) nurodyta: „Kita ½ dalis žemės sklypo, unikalus [DUOMENYS NESKELBTINI], esančio [DUOMENYS NESKELBTINI], nuosavybės teise priklauso atsakovei [DUOMENYS NESKELBTINI]“

kreipimosi į VĮ Registrų centrą pagrindu. Vėliau, 2024-03-07, Notaras gavo Advokato prašymą dėl informacijos ir dokumentų pateikimo (toliau – 2024-03-07 prašymas), nurodant pateikti paaiškinimus ir informaciją dėl Pirkimo–pardavimo sutarties¹ ir Pirkimo–pardavimo sutarties², jų tarpusavio santykio.

Skundžiamas asmuo tvirtina, kad jis turėjo pareigą pateikti ieškovų atstovui Advokatui paaiškinimus, kadangi Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo (toliau – Advokatūros įstatymas) 44 straipsnyje, be kitų advokato teisių, numatyta teisė savarankiškai rinkti teisinėms paslaugoms teikti reikalingus duomenis, kuriuos advokatas gali gauti nesinaudodamas procesinėmis priemonėmis. Advokatui pasikreipus į Notarą dėl naudojimosi Žemės sklypu tvarkos ir plano bei nurodžius, kad informacija yra reikalinga Teisme nagrinėjamoje civilinėje byloje, Notaras Advokatui pateikė 2024-03-08 atsakymą, kuriame paaiškino tuo metu Teisme nagrinėjamam ginčui reikšmingas aplinkybes, susijusias su Pirkimo–pardavimo sutartimi¹ ir Pirkimo–pardavimo sutartimi², kad pardavėjams, įsigyjant Žemės sklypą ir Butą, Pirkimo–pardavimo sutartimi¹ buvo nustatyta Žemės sklypo naudojimosi tvarka, kuri Pirkimo–pardavimo sutartimi² buvo perkelta, o ne nustatyta iš naujo. Savo paaiškinimams pagrįsti Notaras Advokatui pateikė ir Pirkimo–pardavimo sutarties¹ kopiją, iš kurios būtų galima identifikuoti tiek sudaryto sandorio turinį, tiek sandorį sudariusias šalis, kadangi Notaro atsakymas buvo susijęs su Teisme nagrinėjama civiline byla. Notaras nurodė, jog Pirkimo–pardavimo sutarties¹ pateikimas buvo reikšmingas Teisme nagrinėjamai bylai, Advokato kreipimosi dalykui paaiškinti buvo reikšminga pati Pirkimo–pardavimo sutartis¹, nes būtent joje buvo nustatyta naudojimosi Žemės sklypu tvarka, į kurią vėliau buvo padaryta nuoroda Notaro patvirtintoje Pirkimo–pardavimo sutartyje² ir dėl kurios Teisme buvo nagrinėjama civilinė byla, todėl Notaras neturėjo jokio faktinio ir teisinio pagrindo nutylėti / atsisakyti paaiškinti ir pagrįsti aplinkybes, susijusias su jo tvirtintu sandoriu ir su juo susijusia Pirkimo–pardavimo sutartimi¹, priešingu atveju Notaras būtų užkirtęs kelią bylos šalims įrodinėti jų įrodinėjamas ar ketinamas įrodyti aplinkybes, reikšmingas teisingam civilinės bylos išnagrinėjimui.

Dėl Pirkimo–pardavimo sutarties¹ gavimo

Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) 27 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyta, kad priežiūros institucija priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą ar jo dalį, jeigu nuo skunde ar jo dalyje nurodytų pažeidimų padarymo iki skundo pateikimo praėjo daugiau kaip 2 metai.

ADTAĮ 29 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad priežiūros institucija priima sprendimą nutraukti skundo ar jo dalies nagrinėjimą, jeigu nagrinėjant skundą ar jo dalį paaiškėja, kad yra šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2–6, 8, 9 punktuose nurodytas pagrindas (nurodyti pagrindai) atsisakyti nagrinėti skundą ar jo dalį.

Pareiškėja skundžiasi, kad Skundžiamas asmuo gavo Pirkimo–pardavimo sutartį¹ iš VĮ Registrų centro.

Inspekcija 2026-10-01 gavo VĮ Registrų centro raštą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-8000 (2.13 Mr))), kuriame nurodyta, kad 2021-05-13 Notaras, atlikęs paiešką pagal VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro numerį, peržiūrėjo Pirkimo–pardavimo sutarties¹ kopiją, suformavo VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašą (be istorinių duomenų). Paslaugų apskaitos sistemos duomenimis, Notaras 2021-05-14 tvirtino pirkimo–pardavimo sandorį, kuriuo Pareiškėja perleido jai bendrosios jungtinės nuosavybės teise priklausiusio nekilnojamojo turto dalį kitiems savininkams.

Atsižvelgusi į tai, kas nurodyta, Inspekcija vertina, kad Pareiškėjos skundžiami Notaro veiksmai (Pirkimo–pardavimo sutarties¹ iš VĮ Registrų centro gavimas) buvo atlikti 2021-05-13, t. y. daugiau nei prieš dvejus metus nuo Pareiškėjos skundo gavimo Inspekcijoje dienos (2026-02-19), todėl Pareiškėjos skundo nagrinėjimas, vadovaujantis ADTAĮ 29 straipsnio 1 dalies 2 punktu, šioje dalyje nutraukiamas.

Dėl Pirkimo–pardavimo sutarties¹ teikimo Advokatui

Pareiškėja skundžiasi, kad Notaras 2024-03-08 perdavė Pirkimo–pardavimo sutartį¹ Advokatui.

Asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu tik jei jis atitinka BDAR 5 straipsnyje nustatytus su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus bei yra pagrįstas bent viena iš BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygų.

Atsižvelgiant į Skundžiamo asmens pateiktus paaiškinimus spręstina, kad nagrinėjamu atveju Pareiškėjos asmens duomenų tvarkymą (teikimą Advokatui) Skundžiamas asmuo grindžia BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktu.

BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta, kad duomenų tvarkymas yra teisėtas, jeigu tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė.

Vertinant, ar Skundžiamas asmuo turėjo teisinę pareigą Advokatui pateikti Pareiškėjos asmens duomenis, aktualiu laikytinas ir advokato veiklą reglamentuojantis teisinis reguliavimas bei jį aiškinanti teismų praktika.

Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 punkte įtvirtinta, kad advokatas, vykdydamas advokato veiklą, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, taip pat informacinių sistemų, kurios suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, jų turimą ar tvarkomą ir teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją, duomenis (įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis), dokumentus, jų nuorašus.

Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 2 punkte įtvirtinta, kad advokatas, vykdydamas advokato veiklą, turi teisę savarankiškai rinkti teisinėms paslaugoms teikti reikalingus duomenis, kuriuos advokatas gali gauti nesinaudodamas procesinėmis prievartos priemonėmis, t. y. gauti iš asmenų reikalingus dokumentus ar jų nuorašus, ar kitokią teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją. Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1–2 punktuose nurodyta, jog advokato kreipimesi turi būti pateikti duomenys, įrodantys prašomų pateikti dokumentų ar jų nuorašų ryšį su teisinių paslaugų teikimu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2023-02-08 sprendime, priimtame administracinėje byloje Nr. eA-130-821/2023, pasisakydamas dėl Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos advokato teisės gauti informaciją, yra išaiškinęs, kad advokatas turi teisę gauti duomenis, reikalingus teisinėms paslaugoms, t. y. tiek teisės konsultacijoms (patarimams teisės klausimais), tiek teisinę reikšmę turinčių dokumentų rengimui, tiek atstovavimui teisės klausimais, tiek gynybai bei atstovavimui bylų procese, tačiau įgyvendindamas šią teisę privalo pagrįsti prašomų pateikti duomenų reikalingumą, t. y. jų ryšį su teisinių paslaugų teikimu. Iš Konstitucijos ir įstatymų kylantys advokatų teisinio statuso ypatumai suponuoja jų diskreciją savarankiškai (nepriklausomai) nuspręsti dėl teisinių paslaugų teikimo apimtį, taigi ir dėl to, kokie duomenys jiems yra reikalingi, siekiant užtikrinti, kad jų teikiamos teisinės paslaugos būtų kokybiškos (t. y. jų atstovaujamo asmens teisės ir (arba) teisėti interesai būtų ginami maksimaliai efektyviai). Tokia advokatų diskrecija gali būti ribojama tik įstatymu. Dėl šios priežasties advokato interesas gauti teisinių paslaugų teikimui reikalingus duomenis visais atvejais, kai tokie duomenys yra susiję su konkrečios teisinės paslaugos teikimu ir, šią paslaugą teikiančio advokato nuomone, yra būtini jai teikti, yra viršesnis už duomenų subjekto, kurio asmens duomenys renkami, teises ir laisves².

Skundžiamas asmuo kartu su paaiškinimu Inspekcijai pateikė 2024-03-07 prašymą Notarui, su kuriuo kartu buvo pateikta 2023-09-21 atstovavimo sutartis, kuria Advokatui buvo pavesta atstovauti savo klientų (ieškovų) teises ir teisėtus interesus santykiuose su fiziniais ir juridiniais asmenimis, valstybės ir savivaldybės institucijomis dėl Žemės sklypo, jame esančių statinių ir

² Žr. LVAT 2022-10-12 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-649-968/2022.

inžinerinių įrenginių naudojimosi tvarkos nustatymo, taip pat su kitais su šiuo nekilnojamuoju turtu susijusiais civiliniais teisiniais santykiais.

2024-03-07 prašyme Advokatas nurodė, kad prie Pirkimo-pardavimo sutarties² pridėtas žemės sklypo naudojimosi tvarkos planas neatitinka Pirkimo-pardavimo sutartyje¹ nurodyto plano ir šalių turimų idealiųjų Žemės sklypo nuosavybės teisių dalių, be to, šalys šio plano yra nepasirašiusios ir faktiškai nesutaria dėl Žemės sklypo naudojimo tikslų ribų. Advokatas nurodė, kad jam reikalinga informacija pateikti teismui civilinėje byloje [DUOMENYS NESKELBTINI] pagal ieškovų ieškinį dėl naudojimosi Žemės sklypu tvarkos nustatymo (CPK³ 178 straipsnis, 179 straipsnio 1 dalis). Advokatas prašė Notaro pateikti Pirkimo–pardavimo sutarties² ir jos priedų kopijas, taip pat visus turimus planus dėl naudojimosi Žemės sklypu tvarkos.

2024-03-08 atsakyme Notaras Advokatui nurodė, jog pardavėjams įsigyjant turtą Pirkimo–pardavimo sutartimi¹ buvo nustatyta Žemės sklypo naudojimosi tvarka, kuri 2021-05-14 parduodant turtą į Pirkimo–pardavimo sutartį² buvo perkelta, o ne nustatyta naujai, kartu su atsakymu buvo pateikta Pirkimo–pardavimo sutartis¹.

Pagal skundo medžiagą nustatyta, kad Pirkimo–pardavimo sutarties² 7.1 papunktyje yra tiesioginė nuoroda į Pirkimo–pardavimo sutartį¹⁴, Notaras 2024-03-08 perdavė Pirkimo–pardavimo sutartį¹ Advokatui kaip neatskiriamą Pirkimo–pardavimo sutarties² dalį (priedą).

Inspekcija, įvertinusi skundo nagrinėjimo metu nustatytas faktines aplinkybes, t. y. jog Advokatas, kaip klientų (ieškovų) atstovas, kreipėsi į Skundžiamą asmenį su 2024-03-07 prašymu pateikti Pirkimo–pardavimo sutarties² ir jos priedų kopijas, vadovaudamasis Advokatūros įstatymo 44 straipsniu, taip pat Advokato 2024-03-07 prašymo turinį, kuriame nurodyta konkreti civilinė byla, atstovavimo santykiai ir aplinkybės, dėl kurių prašoma informacija reikalinga klientų atstovavimui, sprendžia, kad Notaras turėjo pagrindą Advokato prašymą vertinti kaip atitinkantį Advokatūros įstatymo 44 straipsnio reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, Skundžiamas asmuo, pateikdamas Advokatui Pirkimo–pardavimo sutartį¹, vykdė jam taikomą teisinę prievolę, todėl Pareiškėjos asmens duomenų perdavimas Advokatui nagrinėjamu atveju grindžiamas BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktu.

Inspekcija, atsižvelgdama į Pareiškėjos argumentus, jog Teismas neįpareigojo Notaro pateikti Pirkimo–pardavimo sutartį¹ Advokatui, pažymi, kad Advokatūros įstatymo 44 straipsnyje yra numatytas reikalavimas pagrįsti prašomų pateikti dokumentų ar jų nuorašų ryšį su teisinių paslaugų teikimu, bet ne pateikti Teismo nutartį. Priešingu atveju, t. y. laikantis pozicijos, kad duomenų valdytojas, gavęs Advokato prašymą pateikti tam tikrą teisinių paslaugų teikimui reikalingą informaciją, turi papildomai pareikalauti Teismo nutarties dėl duomenų pateikimo (teismo leidimo), būtų paneigta advokatų diskrecija savarankiškai (nepriklausomai) nuspręsti dėl teisinių paslaugų teikimo apimtys.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Inspekcija Pareiškėjos skundą šioje dalyje atmeta kaip nepagrįstą.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi ADTAJ 27 straipsnio 1 dalies 8 punktu, 29 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 31 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjos skundo nagrinėjimą dėl Pirkimo–pardavimo sutarties¹ gavimo nutraukti.

³ Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 178 straipsnis nurodo, jog šalys turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai yra remiamasi aplinkybėmis, kurių šio kodekso nustatyta tvarka nereikia įrodinėti. CPK 179 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad įrodymus pateikia šalys ir kiti dalyvaujantys byloje asmenys.

⁴ Pirkimo–pardavimo sutarties² 7.1 papunktyje numatyta: „Pirkėjai naudosis žemės sklypo dalimi, žemės sklypo ribų plane pažymėta raide "B". (Pagrindas: [DUOMENYS NESKELBTINI] patvirtinta sutartis reg. [DUOMENYS NESKELBTINI]).“

2. Pareiškėjos skundą dalyje dėl Pirkimo–pardavimo sutarties¹ teikimo Advokatui atmesti.
3. Apie priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją ir Skundžiamą asmenį.

Šis sprendimas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktoriaus pavaduotoja,
pavaduojanti direktorių

Danguolė Morkūnienė